

som han angav for denne Beslutning. Hvis jeg forstod ham ret, var efter hans Mening denne hele Ordning ikke saaledes i Overensstemmelse og Samklang med vor hele demokratiske Udvikling, som jeg anseer den for at være. Det vilde føre os overordentlig vidt, om vi vilde forfølge dette Thema i dets hele Omfang, men naar det ærede Medlem meente, at det var forunderligt, at man nu, 60 Aar efter 1807, foreslaaer, at Befalingsmændene i Hæren skulle være i Besiddelse af visse Kundskaber, have aflagt visse Prøver, gennemgaaet en vis Uddannelse, og at Alt dette skeer paa Statens Bekostning, saa forekommer det mig, at der ikke er nogen Uoverensstemmelse deri med, hvad der har været Tilfældet hos os i en lang Række af Aar. Saalænge navnlig Cadetacademiet bestod, blev jo ogsaa Uddannelsen givet paa Statens Bekostning, navnlig med Hensyn til at skaffe Sønner af ubemidlede Militaire Leilighed til at slaae ind paa denne Løbebane, men væsentligt var det dog paa Statens Bekostning, at Uddannelsen blev givet; den Tanke, som har ledet Regjeringen, er den, at, naar en ung Mand har vist, at han besad Egenkaber, der gjorde ham stikket til at være Befalingsmand, var det ligesom Statens Pligt at sørge for, at han ogsaa kunde bane sig Veien til høiere Poster, og at man ikke burde udelukke ham, fordi han var kommen til Verden under mindre gunstige Vilkaar. — Hvad nu Højskolen angaaer, saa er dette jo ogsaa en Underviisningsanstalt, som har været underholdt aldeles af Staten, og hvor alle Studier have været udførte paa Statens Bekostning. — Det ærede Medlem meente, at en Hærordning som denne i finansiell Henseende aldeles oversteg Statens Kræfter. Jeg skal dertil bemærke, at den Udgift, som Gjennemførelsen af denne Plan vil medføre, ikke er saa overmaade meget større end den, som f. Ex. paa dette Aars Budget har været voteret for Hæren. Naar Lønningssloven bliver definitivt vedtagen, og undergaaer de Forandringer, som jeg forudsæer, at den vil komme til at undergaae, og som jeg ogsaa er villig til at give mit Samtykke til, ville Bekostningerne ikke meget overstige 3,400,000 Rb. Det er denne Sum til Hærens ordinaire Budget, som jeg ikke tror vil blive synnerligt over-

stegen. For indværende Aar er der bevilget over 3,150,000 Rb., og Forskjellen er altsaa omtrent $\frac{1}{4}$ Million. Nu vil jeg ganske vist ikke tale om $\frac{1}{4}$ Million, som om det var en ubetydelig Sum, men naar man her omtaler dette som den forøgede Bekostning, der skulde, om jeg saa tør sige, bryde Kamelens Ryg, og at Landets Hjælpekilder vilde blive udtømte med denne Forøgelse i Udgift, saa troer jeg dog, at man gaaer noget vel vidt. En Ordning som den, her er foreslaaet, vil meget let inden kort Tid kunne have tilveiebragt en langt større Besparelse for os, eller, rettere sagt, kunne have bevirket en langt større Mindreudgift end den forøgede Udgift, her er Tale om, idet nemlig Overgangen fra Fredsfoed til Krigsberedskab og en Tilbagevenden fra Krigsberedskab til Fredsfoed vil være forbunden med langt mindre Bekostning, end Tilfældet nu er. Efter det nuværende System vil $\frac{1}{4}$ Million forsvinde i det Dieblis, man sætter Hæren paa Krigsfoed, hvorimod man med en hensigtsmæssig Ordning som denne mange Gange i truende Tider enten ganske kan undlade at sætte Hæren paa Krigsfoed, fordi man veed, at det kan gøres med meget kort Varself, eller ogsaa, hvis man har gjort det, kan, naar Faren er forbi, vende tilbage til Fredsfoed og derved undgaae Udgifter, som ville være uundgaaelige efter det nuværende System. Jeg troer derfor, at man tillægger den Meerudgift, som Gjennemførelsen af denne Plan medfører, større Betydning, end den virkelig har. Naar det ærede Medlem siger, at der til en Krig hører Kræfter, Mennesker og Penge, og ikke som Montecuculi har sagt: Penge og Penge og Penge, da kan jeg være ganske enig med ham deri, men der hører dog dertil et endnu Vigtigere, og det er Villien, Villien til at hævede sin Selvstændighed og Villien til at forsvare sig. Det kan sandelig ikke hjælpe at have baade Kræfter og Mennesker og Penge, naar man ikke har Villien til at bruge dem. Det er dette, som det gjælder om, og Vedtagelsen af en Ordning som denne, der ganske vist paalægger os betydelige personlige og finansielle Byrder, er netop Udtrykket for denne Villie, og det er som saadan, at den har sin meget store Betydning.